

ΕΣΤΙΑΣ

ΡΩΜΑΙΚΑ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Σ' *

ΕΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ

Ὅτε ἡ Ἀρσινόη, ἡ θαλαμηπόλος τῆς Καικιλίας ἐκτελέσασα τὴν ἐν τῷ ναῷ ὑπηρεσίαν, ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰπέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον αὐτῆς, ἥτο ἤδη ἡμέρα. Ἐλθοῦσα δὲ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Καικιλίας αὐτὴν μὲν δὲν εὔρε, τὴν δὲ κλίνην εἶδεν ἐστρωμένην καὶ ἄθικτον ὡς ἦτο τὴν προτεραίαν. Ἐξελοῦσα δὲ εὐθὺς νὰ ἐρωτήσῃ τί συμβαίνει, παρετήρησε κίνησιν ἀσυνήθη ἐν τῇ κατοικίᾳ τῶν Ἑστιάδων. Αἱ ἱερεῖαι συνηθροισμένοι ὑπὸ στοάν τινα πλησίον τοῦ ναοῦ συνδιελέγοντο μετὰ ζωνρότητος. Διερχομένη δ' ἡ Ἀρσινόη ἤκουσε τὰς λέξεις ταύτας.

— Πρέπει νὰ δοθῇ δικαιοσύνη διὰ τὴν θρασεῖαν ταύτην βεβήλωσιν.

Τὰς λέξεις ταύτας εἶπε παλαιὰ τις Ἑστιὰς καὶ αἱ ἄλλαι ἐπευφήμησαν, διότι ἡ ἀρετὴ τῆς Καικιλίας εἶχε διεγείρει τὴν ζηλοτυπίαν τῶν ἄλλων.

Ἡ Βιβιδία παροῦσα καὶ αὐτὴ ἀπεκρίθη·

— Παρευθὺς θὰ πορευθῶ εἰς τοῦ ἡγεμόνος καὶ θὰ τῇ ἀναγγείλω τὴν ἀπαγωγὴν τῆς Καικιλίας.

Ἡ Ἀρσινόη δὲν ἤθελε νὰκούσῃ ἄλλο τίποτε, αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις ἤρκεσαν εἰς τὴν εὐφροσύναν Αἰγυπτίαν, ἥτις ἐν τῷ ἅμα συνδυάσασα τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς Καικιλίας τὴν παρελθοῦσαν ἐσπέραν καὶ τὴν ἀπαγωγὴν τῆς νεαρᾶς Ἑστιάδος, συνεπέρανεν ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο τυχαῖόν τι, ἀλλ' ὅτι ἦτο ἔργον καταχθόνιον τῆς μεγάλης Ἑστιάδος Βιβιδίας, ἥτις ὡς γνωστὸν δὲν ἐχώνευε τὴν Καικιλίαν. Αἱ θεραπαινίδες τῶν ἄλλων ἱερείων ἐγίνωσκον τὴν ἀπαγωγὴν τὴν γενομένην τὴν νύκτα, τινὲς δ' αὐτῶν μάλιστα ὕβρισαν τὴν ἀτυχῇ Ἀρσινόην λέγουσαι εἰς αὐτήν·

— Ἡ δέσποινά σου, ἕνεκα τοῦ ἐγκλήματος τοῦ φρικτοῦ, θὰ τιμωρηθῇ αὐστηρῶς καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν θὰ ταφῇ ζῶσα, νὰ μάθῃ νὰ μὴ κάμῃ ἄλλην φορὰν τοιαύτας ἀταξίας.

Ἀλλ' ἡ Ἀρσινόη οὐδὲν ἀπεκρίθη. Εὐροῦσα δὲ μετ' ὀλίγον εὐκαιρίαν ἔφυγε κρύφα καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μετέλλου τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Καικιλίας, ἐνθα συνήντησε πρῶτον τὸν Ἕλληνα Πολύβιον, εἰς ὃν μέχρι τότε εἶχεν ἄκραν ὑπόληψιν νομίζουσα αὐτὸν πιστὸν Χριστιανόν. Διηγῆθη εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ Καικιλία ἔγεινεν ἄφαντος τὴν νύκτα ἐκ τῆς κατοικίας τῶν Ἑστιάδων καὶ ὅτι ἡ Βιβιδία ἔμελλε νὰ κατηγορήσῃ αὐτὴν πρὸς τὸν Νέρωνα.

* Ἰδὲ σελ. 59.

Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Πολύβιος ἐμειδίκασεν ἀλλόκοτον μειδίκαμα, καὶ δὲν ἐφάνη συγκινηθεὶς ὑπὸ τῆς διηγήσεως τῆς Ἀρσινόης.

— Εἶνε γνωστὸς ὁ συνένοχος τῆς δεσποίνης σου; ἠρώτησεν ὁ Ἕλλην ἐμπαικτικῶς πῶς.

— Ὁ συνένοχος! ἀνεφώνησεν ἡ Ἀρσινόη ὡς κεραυνόπληκτος καὶ προσηλώσατο βλέμμα ἐπτοημένον ἐπὶ τοῦ Πολυβίου.

— Ναί, ναί, ὁ συνένοχος τῆς, ἐπανελάθεν ὁ Πολύβιος γελῶν μετὰ βίας. Μήπως νομίζεις ὅτι ἡ Καικιλία ἐπέταξε μόνη τῆς χωρὶς σύντροφον;

— Ἀλλ' εἰξεύρεις σὺ ὅτι ἡ δέσποινά μου εἶνε τὸ εὐγενέστατον τῶν πλασματῶν, καὶ δὲν εἶνε ἱκανὴ νὰ πράξῃ οὐδὲ ἀπλὴν ἀνοησίαν. Πολύβιε, πολὺ ἀπορῶ ἀκούουσά σε οὕτω πῶς λαλοῦντα περὶ τῆς Καικιλίας.

Ὁ Πολύβιος βλέπων ὅτι ἀδεξίως φερόμενος διήγειρέ πῶς τὴν δυσπιστίαν τῆς Ἀρσινόης, προσεπάθησε νὰ διορθώσῃ τὸ πρᾶγμα καὶ εἶπε μετὰ τινος στενοχωρίας.

— Κακῶς ἐξεφράσθην, Ἀρσινόη. Ἡθέλησα ἀπλῶς νὰ εἶπω μήπως ἡ δέσποινά σου ἔφυγεν ἐκουσίως. Καὶ τάχα τί κακὸν ἔπραξε δραπετεύσασα, ἂν οὐ τὴν διώρισαν Ἑστιάδα παρὰ τὸν νόμον καὶ παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς;

— Ἡ Καικιλία θά μ' ἔλεγε τὸ σχέδιόν τῆς, ἐὰν εἶχε προαποφασίσῃ νὰ φύγῃ. Ὅπως δὴποτε ποτὲ δὲν θὰ ὑπέπιπτεν εἰς τὸ λάθος νὰ δραπετεύσῃ ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ἑστίας χωρὶς νὰ γνωστοποιήσῃ πρότερον τὴν ἀποφασίν τῆς εἰς τοὺς ἀδελφούς μας.

— Καὶ δὲν ὑποπτεύεις πῶς ἔγεινε τὸ πρᾶγμα;

— Ὅχι βέβαια, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον ἐπίτηδες νὰ σ' ἐρωτήσω καὶ νὰ σε συμβουλευθῶ.

— Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω τίποτε. Καὶ τί συμβουλὴν νὰ σοι δώσω;

— Ἐδῶ εἶναι ὁ Μέτελλος;

— Ὅχι. Ἐπορεύθη εἰς τὰ Ἀνάκτορα, διότι συνέβη εἰς τὸν ἡγεμόνα συμφορὰ μεγάλη. Ὁ Βρετανικὸς ὁ γαμβρὸς του ἀπέθανεν αἰφνιδίως χθὲς τὴν νύκτα καὶ σήμερον τελεῖται ἡ κηδεῖα του. Τώρα εὐθὺς θὰ ὑπάγω νὰ ἀναγγεῖλω τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν Μέτελλον καὶ εἰς τὸν Σοεμᾶν, διότι καὶ αὐτὸς εἶνε εἰς τὴν κηδεῖαν.

— Τὸν Σοεμᾶν! ἀνεφώνησεν ἡ Ἀρσινόη. Ἀλλ' αὐτὸς εἶνε δεινὸς διώκτης τῶν Χριστιανῶν, καὶ πρέπει νὰ φυλαττώμεθα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον.

— Καλὰ λέγεις, ἐλησμόνησα, ἀπεκρίθη ὁ νέος μετὰ τινος ἐλαφρότητος, ἥτις ἐφείλχυσεν καὶ τὴν προσοχὴν τῆς Ἀρσινόης. Ἡ γυνὴ αὕτη ἀληθῆς Χριστιανὴ οὐσα ὑπώπτευσεν εὐθὺς μήπως ὁ Πολύβιος δὲν εἶνε ἄνθρωπος εἰλικρινὴς ἀλλὰ διπρόσωπός τις. Ὅθεν οὐδόλως ἐπιμείνας, παρήγγειλεν εἰς αὐτὸν ἀπλῶς νὰ εἶπῃ εἰς τὸν Μέτελλον τὴν ἀρπαγὴν τῆς ἀδελφῆς του, καὶ ἀπῆλθεν.

Ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Μετέλλου ἐπορεύθη ἡ Ἀρσινόη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ

Σαβίνου καὶ ἐζήτησε τὸν ἐπιστάτην Ἀρβογάστ. Ὁ ἀπελεύθερος οὗτος παρευθὺς ἐξήλθε, καὶ ἐν ᾧ ἡ Ἀρσινόη ἐκίνει τὰ χεῖλη νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς αὐτὸν τὴν δεινὴν συμφορὰν, ἐκεῖνος προλαβὼν αὐτὴν εἶπε στενάζων·

— Τὸ εἰξεύρω. . . Ὁ δεσπότης μου τὴν νύκτα ταύτην κατεδίωξε τοὺς ἀπαγωγεῖς, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ τοὺς προφθάσῃ. Καὶ ὁ Μέτελλος ἦτο μετ' αὐτοῦ μετὰ συνοδείας πολλῶν δούλων, διότι ὁ Πολύβιος εἶχεν ἀναγγεῖλει ὅτι ὑπῆρχε συνωμοσία κατὰ τῆς Καικιλίας.

— Τί! ὁ Πολύβιος προσγίνωσκε; . . .

— Βεβαίως, διότι τὴν νύκτα ταύτην ἦλθεν ἐδῶ ἐπίτηδες νὰ το ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν Σαβῖνον καὶ τὸν Μέτελλον.

— Λοιπὸν ἐφεύσθη τώρα πρὸ ὀλίγου; . . , ἀνεφώνησεν ἑκθαμβὸς ἡ δούλη, καὶ διηγήθη εἰς τὸν γαλάτην Ἀρβογάστ τὴν μετὰ τοῦ Πολυβίου συνδιάλεξιν αὐτῆς.

— Ἀναμφιβόλως ὑπάρχει ἐδῶ μυσαρὰ μηχανορραφία, εἶπεν ὁ Ἀρβογάστ σύννους ἅμα καὶ ἀνησυχῶν. Ἀλλὰ τὸ δεινότατον εἶνε ὅτι ὁ δεσπότης μου καὶ ὁ Μέτελλος λέγουσιν ὅτι ὁ Αῖνος εἶνε ὁ ἐργάτης τῆς συμφορᾶς ταύτης.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀνοησία! εἶπεν ἡ Ἀρσινόη.

— Καὶ ὅμως ἐπιμένουσι καὶ το ἐπιβεβαιοῦσι. Λέγουσι δὲ ὅτι μεταξὺ τῶν ἀπαγωγέων ἀνεγνώρισαν καὶ τὸν Αῖνον.

— Ἀδύνατον!

— Καὶ ἐγὼ εἶμαι τῆς γνώμης σου, ἀλλ' ὅμως αὐτοὶ εἶνε ἀκλόνητοι, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ καταμηνύσωσι τὸν Αῖνον εἰς τὸν Αὐτοκράτορα.

Καὶ πρὶν ἢ ὁ Ἀρβογάστ συμπληρώσῃ τοὺς λόγους τούτους ἰδοὺ ἐπεφάνη εἰσερχόμενος αὐτὸς ὁ Αῖνος. Ἦκουσε δὲ μέρος τῆς συνδιαλέξεως τοῦ Ἀρβογάστ καὶ τῆς Ἀρσινόης, διότι ἅμα εἰσερχόμενος εἶπε μετ' ἄκρας ἀταραξίας·

— Ὁ Μέτελλος καὶ ὁ Σαβῖνος δὲν ἠπατήθησαν. Τῷ ὄντι μὲ εἶδον τὴν νύκτα πλησίον τοῦ φορείου διὰ τοῦ ὁποίου ἄγνωστοί τινες ἀπήγαγον τὴν Καικιλίαν. Εἰς τῶν ἀδελφῶν μας, ὁ Σκαῦρος μ' ἐβίασεν ἀπὸ μέρους σου, Ἀρσινόη, νὰ σπεύσω εἰς τὸ ἄλσος τῆς Ἑστίας περὶ τὴν δευτέραν φυλακὴν καὶ ἐγὼ παρευθὺς ὑπήκουσα. Ἰδοὺ πῶς ἐγενόμην μάρτυς τοῦ κακουργήματος τοῦ διαπραχθέντος κατὰ τῆς ἀδελφῆς ἡμῶν.

— Τί νὰ σας εἶπω, ἐγὼ δὲν καταλαμβάνω πλέον τίποτε! ἀνεφώνησεν ἡ Ἀρσινόη, πιέζουσα τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν συσπωμένων χειρῶν αὐτῆς. Αῖνε, σὲ ἠπάτησαν. Ἐγὼ δὲν εἶπα τίποτε εἰς τὸν Σκαῦρον. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶνε πλαστὸς ἀδελφός καὶ μας προδίδει.

Ἐν ᾧ δὲ οἱ τρεῖς οὗτοι Χριστιανοὶ συνδιελέγοντο μετὰ σπουδῆς, ἠκούσθη θόρυβος ἐν τῷ παρακειμένῳ δωματίῳ. Ὁ Ἀρβογάστ ἠκροάσθη καὶ ἤκουσε δύο φωνὰς γυναικείας, ὧν ἡ μὲν ἔδιδε παραγγελίας εἰς τὴν ἑτέραν.

— Σιγᾶτε! εἶπεν ὁ Ἀρβογάστ λαλῶν χαμηλῇ τῇ φωνῇ. Ἡ μήτηρ τοῦ Σαβίνου ἔμαθε τὰ συμβάντα τῆς νυκτὸς ταύτης καὶ εἶνε καὶ αὐτὴ κατὰ

τοῦ Λίνου. Νὰ μὴ μάθῃ ὅτι εἶσαι ἐδῶ, εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Λίνον.

— Ἡ Βελλέδα εἶνε γυνὴ εὐθεῖα τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν, καὶ δὲν θά με κατακρίνῃ ἄνευ περαιτέρω πληροφοριῶν.

— Δὲν ἀντιλέγω ὅτι εἶνε πεπρωτισμένη διὰ πάσης ἀρετῆς, ἀλλὰ ἔχουσα τὴν κεφαλὴν μεστὴν τῶν δεισιδαιμονιῶν τῆς πατρίδος της, μισεῖ τὸν Χριστιανισμόν, ὅστις καταδικάζει τὰς δεισιδαιμονίας ταύτας. Κατὰ τοῦτο εἶνε πληρέστατα σύμφωνος μετὰ τοῦ Σαρμάν. . . .

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην φωνὴ νεάνιδος γλυκυτάτη καὶ μελωδικὴ εἶπε λέξεις τινὰς σχεδὸν πλησίον τῆς θύρας τῆς αἰθούσης, καὶ ὁ Ἀρβογάστ διέκοψε τὸν λόγον ἅμ' ἀκούσας τοὺς καθαροὺς καὶ μελαγχολικοὺς ἤχους τῆς φωνῆς ταύτης. Ζωηρὰ συγκίνησις ἀνέτειλεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἐπιστάτου, ὅστις ἐφάνετο διστάζων ἐὰν πρέπη νὰ ἐξέλθῃ, ἀλλ' εὐθὺς ἡ κόρη ἐσιώπησε καὶ τὰ βήματα αὐτῆς ἀπερχομένης ἠκούσθησαν, καὶ μετ' οὐ πολὺ τὸ μέρος τοῦτο τῆς οἰκίας ἀπέμεινεν ἔρημον.

— Παράξενον! ἐψιθύρισεν ὁ Ἀρβογάστ. Ὁ Σαβίνος ἔφερε χθὲς νεκρὰν δούλην, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον, τὸ βῆμα καὶ ἡ φωνὴ μ' ἐξέπληξαν παραδόξως. Εἶνε αὕτη τῆς ὁποίας τὴν φωνὴν τώρα δὲ ἠκούσαμεν. Ἡ Βελλέδα ἔλεγεν εἰς αὐτὴν τὰς ἐργασίας της.

— Ὅτε τὴν ἠγόρασαν ὁ Σαβίνος ἤμην καὶ ἐγὼ ἐκεῖ, εἶπεν ὁ Λίνος. Δὲν τὴν εἶδες ἂν ὅτου εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν;

— Ὅχι. Καί τοι διακαίομαι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ τὴν ἴδω, δὲν ἔτυχεν ἀκόμη τοιαύτη εὐκαιρία.

Καὶ ὁ ἐπιστάτης κατέστη αὖθις σύννους.

Ἄλλ' ὁ Λίνος καὶ ἡ Ἀρσινόη εἶχον τὸν νοῦν εἰς τὴν Καικιλίαν, Ἡ δ' Ἀρσινόη πρώτη ἀναλαμβάνουσα τὸν λόγον εἶπεν εἰς τὸν Ἀρβογάστ.

— Τί ποιητέον; πῶς θὰ εὐρωμεν τὴν ἀδελφὴν τοῦ Μετέλλου;

— Πρέπει νὰ σκεφθῶμεν, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρβογάστ. Ἄλλ' ἐπειδὴ δυνατὸν νὰ ἐλθῇ αἴφνης ὁ Σαβίνος μετὰ τοῦ Μετέλλου, εἶνε φρόνιμον νὰ φύγωμεν, μὴ συμβῇ δυσάρεστόν τι. Ὁ συγκλητικὸς Πούδης κατοικεῖ ἐδῶ πλησίον. Ὑπάγωμεν ἐκεῖ, τῷ διηγούμεθα τὰ γενόμενα καὶ αἱ συμβουλαὶ τοῦ δὲν θά μας εἶνε ἀνωφελεῖς.

Ἡ πρότασις τοῦ Ἀρβογάστ ἐγένετο ἀποδεχτὴ καὶ συνεφώνησαν οἱ τρεῖς Χριστιανοὶ νὰ παρευθῶσιν εἰς τοῦ Πούδου ἀνὰ εἰς, καὶ ἐκεῖ νὰ τα εἰπωσιν ἐλευθέρως καὶ ἄνευ φόβου μήπως τοὺς ταράξῃ τις. Πρῶτος ἐξῆλθεν ὁ Λίνος καὶ μετ' αὐτὸν ἡ Ἀρσινόη.

Ἐν ᾧ δὲ καὶ ὁ Ἀρβογάστ ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, αἴφνης ἡ νεκρὰ δούλη, περὶ ἧς εἵπομεν ἄνωτέρω, ἐνεφανίσθη ἐν τῷ διαδρόμῳ τῷ ἄγοντι πρὸς τὸ ἄγριον. Ὁ ἐπιστάτης ἔστη θαμβωθείς ὑπὸ τοῦ κάλλους τῆς νεάνιδος, ἥτις ἔλαμπεν ὑπὸ ἀπαρμιλλῶν αἰγλῆς. Ἡ Βελλέδα καίτοι οὐδόλως ἐπιδοκιμάζουσα τὰς κακίας τῶν Ῥωμαίων δεσποινῶν, ἠρέσκετο ὁμῶς στολίζουσα τὰς

δούλας αὐτῆς. Ἡ νεᾶνις δὲ ἦν χθὲς ἠγόρασεν ὁ υἱὸς αὐτῆς μόλις κεκαλυμμένην ὑπὸ ἀθλίων ῥακίων, προσείλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς μητρὸς τοῦ Σαβίνου. Ἡ νεᾶνις ἦτο συμπολίτις τῆς Βελλέδας, ἥτις ὡς γνωστὸν ἦτο καὶ αὐτὴ ἐκ Γαλατίας, τὰ κάλλη τῆς νεάνιδος κατεγοήτευσαν τὴν δέσποιναν καὶ ἀπεφάσισε νὰ διορίσῃ αὐτὴν θαλαμηπόλον. Οὐ μόνον δὲ ἐφρόντισε νὰ ἐκλέξῃ αὐτὴ τὰ ἐνδύματα τῆς νεήλιδος κομψὰ καὶ καλὰ, ἀλλὰ καὶ κοσμήματα τῇ ἔδωκε παραγγείλασα αὐτῇ νὰ τα φορῇ. Μεθ' ὧν δὲ ταῦτα τὰ δείγματα τῆς εὐνοίας τῆς δεσποίνης ἡ νεᾶνις Ἰονέλδα — τοῦτο ἦτο τὸ ὄνομα τῆς δούλης — δὲν προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὴν λύπην τὴν βαρύνουσαν τὴν καρδίαν αὐτῆς καὶ ἥτις ἀνεφαίνετο καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς νεαρᾶς Γαλάτιδος. Καὶ ἀπλῶς ἐὰν ἔβλεπες αὐτὴν θὰ ἐνόεις ὑπὸ ποίων ἀλγηδόνων ἐσπαράσσετο ἡ τάλαινα.

Ὁ ἐπιστάτης ἔστη θεωρῶν τὴν νεάνίδα, ἥτις καὶ αὐτὴ ὕψωσεν ἐπὶ τοῦ Ἀρβογάστ βλέμμα μεστὸν μελαγχολίας. Ἐκεῖνος ἠσθάνθη τὴν καρδίαν αὐτοῦ πάλλουσιν ὑπὸ συγκινήσεως, καὶ ἐν ᾧ ἔμελλε νὰ λαλήσῃ, ἐνεφανίσθη ἡ δέσποινα Βελλέδα καὶ εἶπεν εἰς τὴν δούλην.

— Σπεῦσον, Ἰονέλδα, θὰ σε περιμένω ἐν τῷ ταβλίῳ.

Ἡ νεᾶνις ὑπήκουσεν οὐδὲν εἰποῦσα, ὁ δὲ Ἀρβογάστ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον τοῦ τὴν κεφαλὴν νεύων πρὸς τὴν γῆν καὶ ὅμοιος πρὸς ἄνθρωπον προσπαθοῦντα νὰ ἐνθυμηθῇ καὶ νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ιδέας αὐτοῦ.

Καίτοι δὲν ἦτο ὁ ἐξ ἀπορρήτων τοῦ Σαβίνου καὶ εἶχεν ἀπόλυτον σχεδὸν ἐξουσίαν ἐφ' ἀπάσης τῆς οἰκίας, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησεν ὅμως ὁ ἐπιστάτης νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Ἰονέλδαν νὰ σταθῇ καὶ νὰ τῇ λαλήσῃ ἐν ἀνέσει. Ἡ παρουσία τῆς Βελλέδας ἐπέβηλεν ἢ μάλλον ἀπηγόρευεν αὐτῷ οἷαν δὴποτε ἐρώτησιν. Ἡ δέσποινα ἐπετῆρει τὰς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῆς γυναῖκας μετ' αὐστηρότητος οὕτως εἰπεῖν ζηλοτύπου. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Σαβίνος σπανίως ἔβλεπεν αὐτάς, διότι ἔζων μονήρεις καὶ ἀόρατοι. Τοσοῦτον δ' ἐτίμα τὴν μητέρα ὁ φίλος τοῦ Μετέλλου, ὥστε οὐδέποτε παρεπονήθη διὰ τὴν αὐστηρότητα ταύτην. Ἐσέβετο τὴν ὑπεργόανειαν τῆς Βελλέδας καὶ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἀκριβεστάτην τήρησιν τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων.

Ὁ Ἀρβογάστ ἐβόδιζε βήματι βραδεῖ, ἔχων κατὰ νοῦν βεβαίως τὴν εὐμορφον νεάνίδα, ἣν δις εἶχεν ἰδεῖ ἀπὸ τῆς χθὲς. Ἐλθὼν δὲ πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Πούδου ὕψωσε τὰ ὄμματα πρὸς τὸν οὐρανὸν στενάξας καὶ εἰσῆλθεν. Ὁ Αἶνος, ἡ Ἀρσινόη, ὁ Πούδης ἀνέμενον αὐτὸν συνδιαλεγόμενοι χαμηλῇ τῇ φωνῇ καὶ μετὰ πολλῆς ἀνησυχίας.

— Τὰ πράγματα μοὶ φαίνονται κρισιμώτατα, εἶπεν ὁ Πούδης ἅμα εἰσελθόντος τοῦ Ἀρβογάστ. Πρέπει ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν Αἶνος νὰ μὴ φανῇ δημοσίᾳ μάλιστα δὲ καὶ νὰ ἀπέλθῃ ἐπὶ τινὰ χρόνον.

— Καὶ ἐγὼ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω, εἶπεν ὁ ἐπιστάτης τοῦ Σαβίνου.

— Καὶ τίς θὰ φροντίσῃ περὶ τῶν Χριστιανῶν, οἵτινες εἶνε ἐπιτετραμμένοι εἰς ἐμέ; ἠρώτησεν ὁ Αἶνος μετὰ γαλήνης. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος ὁ ἄκρος

Ἀρχιερεὺς μ' ἐτίμησε διὰ τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος διὰ μόνον τὸν λόγον ἵνα ἐργάζομαι δραστηρίως βοηθῶν αὐτὸν ἐν τῷ ἀποστολικῷ αὐτοῦ ἔργῳ.

— Καὶ τὸ συμφέρον τῶν Χριστιανῶν καὶ ἡ φρόνησις ἀπαιτοῦσιν ἵνα εἶσαι ἐλεύθερος, ὑπέλαβεν ὁ Πούδης. Ἐνταῦθα οὐ μόνον δὲν θὰ δύναιτο νὰ μᾶς βοηθήσῃ ν' ἀνεύρωμεν τὴν Καικιλίαν, ἀλλὰ καὶ, ὃ μὴ γένοιτο, θὰ συλληφθῇς, καὶ πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἀδελφῶν θὰ κηρυχθῶσι συνένοχοί σου καὶ δεινὰ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας συμφορὰς θὰ ἐπιπέσωσι.

— Τί λοιπὸν συμβουλεύεις;

— Νὰ ἀπέλθῃς τῆς πόλεως. Μεῖνον ἐὰν θέλῃς ἐν τοῖς πέριξ, ἐν τῷ Τούσκλῳ λόγῳ χάριν. Ἐκεῖθεν δὲ θὰ σοι εἶνε εὐκόλον νὰ συνεννοῇσαι μετὰ τῶν πιστῶν.

— Οὕτω πρέπει νὰ γείνη, εἶπεν ὁ Ἀρβογάστ ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τοῦ Πούδου. Ὅσον σκέπτομαι τὸ συμβᾶν τῆς παρελθούσης νυκτός, τοσοῦτον πείθομαι ὅτι καὶ ὁ Σοεμᾶν εἶνε μέτοχος τοῦ καταχθονίου τολμήματος.

— Εἶνε λυσσώδης τῶν Χριστιανῶν ἐχθρὸς, εἶπεν ὁ Λίνος.

— Ναί, καὶ εἰξεύρω ἐν τῶν αἰτίων τοῦ ἐναντίον ἡμῶν μίσους του.

— Τί εἶνε;

— Ὁ Σοεμᾶν δὲν εἶνε Σύρος, ὡς ψευδόμενος λέγει, ἀλλ' εἶνε Ἰουδαῖος.

— Καὶ πόθεν τὸ εἰξεύρεις; ἠρώτησεν ὁ Λίνος.

— Τὸν εἶδον κατ' αὐτὰς μετὰ τινος Ἰουδαίου Ἰακώβ, ὅστις πολλάκις περιπλανᾶται ὑπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Μετέλλου καὶ περὶ τὸν ναὸν τῆς Ἑστίας. Ἐκ τινων δὲ λόγων του ἐνόησα ὅτι καὶ αὐτὸς εἶνε Ἰουδαῖος.

— Καλὸν εἶνε νὰ το εἰξεύρωμεν καὶ τοῦτο, παρετήρησεν ὁ Πούδης.

— Βεβαίως. Πλὴν δὲ τούτου μ' ἐπληροφόρησαν ὅτι ὁ Σοεμᾶν ἐπαγγέλλεται καὶ τὸν κατάσκοπον.

— Πῶς λοιπὸν ὁ Μετέλλος ἔχει πρὸς τὸν ἄθλιον τοῦτον τσακύτην οἰκειότητα;

— Διότι τῷ ὀφείλει πολλάς καὶ ἀξίας πλείστου λόγου εὐεργεσίας.

— Καὶ νομίζεις ὅτι ὁ φίλος οὗτος καὶ οἰκεῖος τοῦ Μετέλλου εἶνε συνένοχος ἢ καὶ αὐτουργὸς τῆς ἀπαγωγῆς τῆς Καικιλίας;

— Δὲν εἶπον τοῦτο, ἀλλὰ δὲν θάπορῃτω ἐὰν μάθω ὅτι εἶχε καὶ αὐτὸς γνῶσιν τοῦ πράγματος.

— Ὡστε θὰ εἶπῃ τὰ πάντα εἰς τὸν Μετέλλον.

— Δὲν πιστεύω, διότι αὐτὸς βουλεύεται καταχθόνια σχέδια, καὶ εἶνε ἱκανὸς τὰ πάντα νὰ τολμήσῃ πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν κακοβούλων σκοπῶν του.

— Καὶ τί ἄρ' γε βουλεύεται; Σὺ τί νομίζεις;

— Τὸν ἀφανισμόν τῶν πιστῶν καὶ τὸν διάπυρον καὶ ἀνόσιον πόθον τοῦ νὰ γείνη κύριος τῆς Καικιλίας.

— Τῆς Καικιλίας! Καὶ διατί; ἠρώτησεν ὁ Λίνος, πόθεν ἡ τολμηρὰ αὕτη εἰκασία;

— Δὲν εἶνε εἰκασία, εἶνε βεβαιότης ὅτι θέλει νὰ νυμφευθῇ τὴν Καικιλίαν.

— Ἐκεῖνος νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς του εἰς τὴν δέσποινάν μου! ἀνεφώνησεν ἡ Ἀρσινόη μόλις καταπνίγουσα τὴν ὀργήν.

— Καὶ διατί ὅχι; εἶπεν ὁ Ἀρβογάστ μειδιῶν θλιβερῶς καὶ πικρῶς. Δὲν εἶνε χῆρος καὶ δὲν εἶνε φίλος τοῦ Μετέλλου;

— Ὡστε λέγεις ὅτι ὁ Σοεμᾶν εἶνε ὁ ἀπαγαγὼν τὴν Καικιλίαν;

— Ἰσως.

— Τότε πρέπει νὰ μηνύσωμεν τὸ πρᾶγμα ὅσον τάχιστα εἰς τὸν Μέτελλον.

— Μάταιος κόπος. Ὁ νέος πατρίκιος δὲν θὰ πιστεύσῃ τίποτε.

— Τότε λοιπὸν ἄς καταφύγωμεν εἰς τὸν Σαβῖνον, ὅστις αὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὸν ἀχρεῖον Ἰουδαῖον, εἶπεν ὁ Πούδης.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρβογάστ. Ἀλλ' ὁ Σαβῖνος πιστεύει ὅτι ἔνοχος τῆς ἀπαγωγῆς εἶνε ὁ Αῖνος, καὶ ἡ Βελλέδα ἡ μήτηρ του τὸν παροξύνει ἀδιαλείπτως κατὰ τῶν πιστῶν.

— Εἰξεύρει ἡ Βελλέδα ὅτι εἶσαι Χριστιανός; ἠρώτησεν ἡ Ἀρσινόη τὸν Ἀρβογάστ.

— Μέχρις ὥρας δὲν το ἔμαθε.

Μετά τινα σιωπὴν, καθ' ἣν ἕκαστος ἐσκέπτετο πῶς νὰ εὕρῃ τρόπον νὰ μάθῃ ποῦ εἶνε ἡ Καικιλία, ὁ Πούδης ἐπαναλαβὼν τὸν λόγον εἶπε·

— Ἴδου τί ὀφείλωμεν νὰ πράξωμεν. Ἐν πρώτοις μὲν ὁ Αῖνος θὰπέλθῃ τῆς Ῥώμης, τοῦτο εἶνε ἀναντίρρητον. Ἐπειτα δὲ ὁ Ἀρβογάστ θὰνακοινώσῃ εἰς τὸν δεσπότην αὐτοῦ εἰλικρινῶς τὰς ἐναντίαν τοῦ Σοεμᾶν ὑποψίας του καὶ τοὺς λόγους τῶν ὑποψιῶν του τούτων. Ἐὰν δ' ὁ Σαβῖνος ὡς ἀνὴρ ἔντιμος καὶ δίκαιος συγκατανεύσῃ νὰ τον ἀκούσῃ, θὰ μας χρησιμεύσῃ ὡς ἡ κυριωτάτη ὁδὸς εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ ποθουμένου. Ἡ δὲ Ἀρσινόη θὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μετέλλου, διότι δυστυχῶς εἶνε περιττὴ πλέον εἰς τὴν κατοικίαν τῶν Ἑστιάδων, καὶ ἐκεῖ πλέον θὰ σπουδάσῃ διάφορα πράγματα. Καὶ ἂν μὲν ἡ παρουσία της ἐνοχλῇ τὸν Σοεμᾶν, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα αὐτὸς θὰ τὴν κατατρέξῃ. Ἀλλ' εἰμαι βέβαιος ὅτι ἡ Ἀρσινόη θὰ ὑπομείνῃ καρτερικῶς πᾶσαν περιφρόνησιν καὶ βάσανον προσέτι, χάριν τῆς ἀτυχοῦς δεσποίνης της.

— ὦ! τὴν ζωὴν μου τὴν ἀψήφω χάριν τῆς Καικιλίας, ἀνεφώνησεν ἔνθους ἡ Αἰγυπτία.

— Ἐγὼ δέ, προσέθηκεν ὁ Πούδης, θὰ προσπαθήσω νὰ βλέπω συνεχῶς τὸν Μέτελλον, καὶ δὲν ἀπελπίζομαι ὅτι θὰ διασπάσω τοὺς δεσμοὺς τοὺς συνδέοντάς αὐτὸν καὶ τὸν Ἰουδαῖον.

Φεῦ! ἐγὼ δὲν το πιστεύω, Αὐρήλιε Πούδη, εἶπεν ὁ ἐπιστάτης τοῦ Σαβῖνου. Ὁ Σοεμᾶν ἔχει εἰς χεῖράς του τὴν κληρονομίαν ὅλην τοῦ Μετέλλου.

— Καὶ ἐγὼ εἰμαι πλούσιος ὅσον ἀμφοτέραι ἐκεῖνοι καὶ οὐδεμιᾶς δαπνύ-

νης καὶ θυσίας νὰ φεισθῶ ἵνα σώσω τὴν Καικιλίαν. Εἴπομεν λοιπὸν ὅτι ὁ Αἶνος θὰ πέλθῃ σήμερον, ἡ Ἀρσινόη θὰ ἐπκνέλθῃ εἰς τοῦ Μιτέλλου καὶ σύ, Ἀρβογάστ, θὰ ὁμιλήσῃς φανερά εἰς τὸν δεσπότην σου.

— Ἡ γνώμη σου εἶνε συνετὴ καὶ τὴν δεχόμεθα ἄνευ ἀντιρρήσεως, εἶπεν ὁ Αἶνος.

— Ἀληθινά, εἶπεν ὁ Πούδης ἐν ᾧ ἔμελλε νὰ προπέμψῃ τοὺς ξένους του, δέν με λέγετε ἐμάθετε τὴν σπουδαίαν εἰδήσιν ἣτις δικδίδεται μεταξὺ τῶν πιστῶν;

— Τίνα εἰδήσιν, ἠρώτησεν ὁ Αἶνος.

— Λέγεται ὅτι ὁ Σίμων ὁ διαβόητος ἐκ Σαμαρείας Μάγος εἶνε ἐν Ῥώμῃ.

— Πρὸς τίνα σκοπὸν;

— Ἴνα καταπολεμήσῃ τὸν Ἀπάστολον Πέτρον, ὅστις ἄλλοτε δέν ᾔθέλῃσε νὰ τον χειροτονήσῃ ἐπὶ χρήμασιν ἐπίσκοπον.

— Ἀληθέστατον εἶνε δυστυχῶς, προσέθηκεν ὁ Ἀρβογάστ. Καὶ μάλιστα αὐτὸς μετὰ τῶν ὀπκῶν του διέφθειραν πολλοὺς Χριστιανούς καὶ ἐπεχείρησαν νὰ μας περιζώσωσι διὰ πλαστῶν ἀδελφῶν.

— Τῷ ὄντι ὑπάρχει τοιοῦτόν τι. Ἐχομεν ἤδη τὸν Σκχυρόν καὶ τὸν Πολύβιον, οἵτινες μᾶς προδίδουσιν, εἶπεν ὁ Αἶνος. Ἡμέραι δεινὰ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κόσμου ἐπικεῖνται. Οἱ Ἰουδαῖοι καταδιώκουσι μετὰ σατανικοῦ μίσους τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἐξευτελισθεὶς Ἰουδαϊσμός συνῆψε τὰς δυνάμεις τοῦ πρὸς τὰς δυνάμεις τῆς εἰδωλολατρείας ἐν αὐτῇ τῇ ἐστίᾳ τῆς καταπολεμουμένης καὶ φοδερὰ κακουργήματα θὰ ἐπιπολάσωσι. Ὁ Νέρων ἀναφανδὸν χειραγωγεῖται ὑπὸ ἐταιρίας ἄριστα συγκεκροτημένης, αἱ δὲ ῥοπαὶ αὐτοῦ ἐνωρὶς διαφθαρθεῖσαι ὑπὸ τῆς κακῆς ἀγωγῆς, ὠθοῦσιν αὐτὸν εἰς τὴν κακίαν. Τίς εἶδε μήπως ὁ σκληρὸς θάνατος τοῦ Βρετανικοῦ εἶνε τὸ προκνήκρυσμα κακουργιῶν. Ἀδελφοί, γρηγορεῖτε καὶ δέεσθε, παρασκευαζόμενοι εἰς τὸ μαρτύριον. Διὰ δὲ τοῦ αἵματος ἡμῶν καὶ τῶν πτωμάτων τῶν καθαγιασθέντων ὑπὸ τοῦ μαρτυρίου, ὁ Χριστὸς θὰ ἐγείρῃ περιφανέστατον οἰκοδόμημα νέας τινὸς κοινωνίας, θὰ καθαρίσῃ τὴν ἀτμόσφαιραν τὴν ὑπὸ παντοίας διαφθορᾶς μεμολυσμένην, καὶ θάναγεννήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα.

Καὶ ὁ Αἶνος ταῦτα λέγων εἶχεν ὑψωμένον τὸ βλέμμα πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κατέλαμπε περιεχυμένον θείαν τινὰ αἴγλην. Ἐνόμιζε τις ὅτι ἐθεώρει ἐν τῷ μέλλοντι τὰ θαυμάσια περὶ ὧν ἐλάλει εἰς τοὺς ἀκορατὰς αὐτοῦ. Οὗτοι δὲ ἠλεκτρισθέντες ὑπὸ τῶν λόγων τοῦ ἐπισκόπου, ὃν ὁ Πέτρος εἶχεν ἀναδείξει ἄξιον βοηθὸν αὐτοῦ, ἀπεσπάρσθησαν στιγμιαίως ἀπὸ τῶν παρόντων φόβων καὶ ἠσθάνθησαν ἑαυτοὺς ἐμψυχουμένους ὑπὸ τῆς προσδοκίας, ἣν τοσοῦτον λαμπρῶς παρέστησεν ὁ Αἶνος.

Πρῶτος συνελθὼν ἀπὸ τῆς ἐκστάσεως αὐτοῦ ὁ Ἀρβογάστ, ἀνεφώνησε·

— Μὴ χρονοτριβῶμεν, Αἶνε, φύγε.

Καὶ ὁ Αἶνος στενάζας ἠυλόγησεν αὐτοὺς ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν κε-

φαλῶν αὐτῶν καὶ ἐπικκλησάμενος τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν. Ἐπειτα δὲ ἀποχαιρετίσας αὐτοὺς ἀπεχώρησε μετὰ τινος δούλου, ὃν ὁ Πούδης ἐκέλευσε νὰ συνοδεύσῃ τὸν Αἶνον μέχρι τοῦ ἄκρου τῆς πόλεως, ἵνα μὴ διέλθῃ τὴν πόλιν μόνος. Καὶ ὁ Ἀρβογάστ ἐπορεύθη εἰς τοῦ Σαβίνου καὶ ἡ Ἀρσινόη εἰς τοῦ Μετέλλου.

ΜΙΚΡΑ ΣΥΜΒΟΛΗ

Εἰς τὰ περὶ ἰδιωτισμῶν τῆς ἐν Χίῳ καὶ ἐν Ἐρυθραίᾳ ἰωνικῆς διαλέκτου

Ὁ ἐλλόγιμος κ. Παπαδόπουλος Κερκμεύς, ἐκδοὺς πρὸ ὀλίγου ἐν τῷ Παρρασῶ (σελ. 134) Ἐρυθραϊκὰς τινὰς καὶ Χιακὰς ἐπιγραφὰς, ἀναγομένας εἰς τοὺς πρὸ Χριστοῦ αἰῶνας, ἐκόσμησεν αὐτάς μετὰ πολλῶν καὶ ἀξιολόγων παρατηρήσεων, διαλευκάνας οὕτω τοὺς ἐν ταῖς χώραις ταύταις ἐπικρατοῦντας γλωσσικοὺς ἰδιωτισμοὺς. Ἐν τῇ σειρᾷ ὅμως τῶν παρατηρήσεων τοῦ ὑπάρχουσι καὶ τινες, αἱ ὁποῖαι καθ' ἡμᾶς ἐπιδέχονται βραχείας ἀντιπαρατηρήσεις, καὶ συμπληρώσεις. Αὗται δ' εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι.

1) Ἀναδιφῶν ὁ ἐκδότης τὰς Ἐρυθραϊκὰς ἐπιγραφὰς, ἐν αἷς ἀπαντᾷ ἡ τροπὴ τοῦ Υ εἰς Ο τῶν διφθόγγων ΑΥ, καὶ ΕΥ, γνωματεύει ὅτι τὸ ἰδίωμα τοῦτο τῶν Ἐρυθραίων εἶναι μοναδικὸν ἐν τῇ καθόλου Ἰωνικῇ διαλέκτῳ φρονούμεν ὅμως ὅτι τὴν γνώμην του ταύτην καὶ ὁ ἴδιος θ' ἀπεδοκίμαζεν εἰάν ἤθελεν ἐνθυμηθῇ ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι Ἐπιγραφαί, μαρτυροῦσαι τὸν ἰδιωτισμὸν τοῦτον κοινὸν καὶ εἰς ἄλλας Ἰωνικὰς ἢ καὶ Ἀττικὰς χώρας. Τοιαύτη εἶναι ἡ ὑπὸ Βοικχίου ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 2008, ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν ἐν Μακεδονίᾳ Ἀμφίπολιν, ἀποικίαν τῶν Ἀθηναίων, ἐνθα ἀναγινώσκομεν δις φεόγειν ἀντὶ φεύγειν, καθὼς καὶ ἑτέρα ὑπ' ἀριθ. 2121, ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν ἰωνικὴν Μίλητον, ἐνθα ἀναγινώσκομεν Ἑσπάμορος ἀντὶ Εὐπάμορος.

2) Τὸν ἰδιωτισμὸν τοῦτον οὐχὶ ἀδιστάκτως, ἀλλὰ μετ' ἐνδοιασμοῦ φαίνεται ὁ ἐκδότης παραδεχόμενος ὡς ἰωνισμόν, διότι (λέγει) καὶ οἱ Αἰολεῖς ἐχρῶντο τῷ Ο ἀντὶ τοῦ Υ, φέρων ὡς παράδειγμα τὸ πρόταρις ἀντὶ πρύταρις. Εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο προσθετέα καὶ τὰ τῆς Αἰολιζούσης Λατινικῆς ποα=νὸξ, σορεα=ὑραξ, ανσογα=ἄγκυρα, μολε=μύλη, σπορτα=σπυρίς, somnus=ὑπνος κτλ., καθὼς καὶ τὰ τῆς δημοτικῆς ὄγρδς=ὄγγρδς, γλυκὺς=γλυκὺς κτλ. Ἀλλ' ἐξ ὧν τούτων οὐδὲν ἄλλο μνησθένμεν, εἰμὴ ὅτι ἡ παρ' Αἰολεῶσι τροπὴ τοῦ Υ εἰς Ο, τότε μόνον ἐσυνειθίζετο, ὅτε τὸ Υ ἦτο μονῆρες, καὶ ἀπετέλει φθόγγον αὐτοτελῆ, οὐδέποτε δὲ ὅτε ἦτο ὑποτακτικὸν διφθόγγου ὡς ἐν προκειμένῳ· ἐπομένως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν οὐχὶ μετ' ἐνδοιασμοῦ, ἀλλ' ἀδιστάκτως ὅτι ἡ τροπὴ τοῦ Υ ἐν ταῖς διφθόγγοις εἰ-